

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder P.M. Joosten – Wesselius
Datum commissiebehandeling	8 oktober 2026
Datum raadsbehandeling	29 oktober 2026
Zaaknummer	1933288
Onderwerp	Verordening Jeugdhulp 2026

Voorgesteld besluit

De Verordening Jeugdhulp gemeente Moerdijk vast te stellen.

Publiekssamenvatting

De gemeente is op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor het bieden van passende jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders. De maatschappelijke en juridische context waarin deze verantwoordelijkheid wordt uitgevoerd, is de afgelopen jaren sterk in ontwikkeling geweest. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de verordening jeugdhulp te actualiseren, zodat deze weer aansluit bij de geldende wet- en regelgeving, jurisprudentie en de huidige uitvoeringspraktijk.

Inleiding

De huidige verordening jeugdhulp (2019) past niet meer bij de actuele context van de uitvoering van de jeugdhulp volgens de Jeugdwet. We zien dat de druk op jeugdhulp toeneemt en de reikwijdte van de Jeugdwet is een belangrijk aandachtspunt. Daarnaast sluit de huidige verordening niet aan bij de aangepaste wet- en regelgeving.

Beoogd effect

Het actualiseren van de verordening jeugdhulp, zodat deze weer aansluit bij de geldende wet- en regelgeving, jurisprudentie en huidige uitvoeringspraktijk én een juridisch kader biedt voor de inhoudelijke beweging die Moerdijk binnen de jeugdhulp wil maken in lijn met het bestuursakkoord: eerder ondersteunen, normaliseren waar dat kan, de eigen mogelijkheden van jeugdigen, gezinnen en hun omgeving versterken en specialistische jeugdhulp gericht inzetten waar deze noodzakelijk is.

Argumenten

1.1. Landelijke hervormingen en nieuwe wet- en regelgeving stellen aanvullende eisen

Er zijn verschillende landelijke hervormingen doorgevoerd, onder andere in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd. Deze hervormingen zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van jeugdhulp en het beheersbaar houden van de kosten. Daarnaast stelt nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (en de daarbij behorende Algemene maatregel van bestuur), aanvullende eisen aan gemeenten. In de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg zijn maatregelen opgenomen om de beschikbaarheid van, met name, specialistische jeugdzorg te verbeteren. Uit verschillende onderzoeken volgt namelijk dat de beschikbaarheid van de specialistische jeugdzorg onder druk staat.

De wijzigingen strekken mede ter uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd zoals:

- Vermindering van administratieve lasten door verplichte regionale samenwerking en harmonisatie van contracten. Hierdoor hoeven aanbieders minder uiteenlopende contracten en registratie-eisen af te handelen, wat meer tijd op moet leveren voor directe jeugdhulp.

- Nieuwe taken voor de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), zoals: stelselonderzoek om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid van jeugdzorg, vroegsignalering van risico's ten aanzien van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg en toezicht op de eis van transparante financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording. De Jeugdautoriteit wordt onderdeel van de NZa.
- De wet verplicht gemeenten regionaal meer samen te werken bij de inkoop van specialistische jeugdhulp.
- Gemeenten moeten binnen hun jeugdregio een regiovisie opstellen en specialistische jeugdhulp en jeugdbescherming inkopen.
- Inzet Regionale Expertteams voor advies over hulp bij complexe problemen.
- De wet stelt strengere eisen aan de financiële bedrijfsvoering en verantwoording van jeugdhulpaanbieders.

1.2. Jurisprudentie van de CRvB heeft geleid tot aanscherping

Ook jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft geleid tot aanscherping van de eisen aan de gemeentelijke verordening. Zo dienen gemeenten duidelijker te omschrijven hoe zij de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van jeugdigen en hun ouders beoordelen, en hoe zij tot een zorgvuldige toekenning van jeugdhulp komen.

1.3. Nadruk op preventie, normalisering en het versterken van de eigen kracht

Tegelijkertijd staan gemeenten voor grote financiële en inhoudelijke uitdagingen. De vraag naar jeugdhulp is toegenomen en de problematiek is complexer geworden, wat leidt tot stijgende kosten en druk op het stelsel. Dit vraagt om een doelmatige en effectieve inzet van jeugdhulp, met meer nadruk op preventie, normalisering en het versterken van de eigen kracht van jeugdigen en hun omgeving.

1.4. In de praktijk ook behoefte aan betere uitvoerbaarheid en afbakening

Ervaringen uit de (uitvoerings)praktijk geven ook aanleiding om de verordening te herzien. In de huidige praktijk blijkt behoefte te bestaan aan meer duidelijkheid, betere uitvoerbaarheid en een heldere afbakening van verantwoordelijkheden.

1.5. Aanscherping voorwaarden Persoonsgebonden Budget (PGB)

Waarvoorheen iedere gemeente zelf verantwoordelijk was voor het vastleggen van de voorwaarden en eisen rondom (het beheer van) PGB in de beleidsregels PGB is door de VNG in de nieuwe modelverordening een flinke aanscherping gekomen. De verordening bevat uitgebreide regels en voorwaarden voor het PGB in de jeugdhulp. Dit is nodig om te zorgen dat de inzet van PGB's juridisch toetsbaar, financieel beheersbaar en uitvoerbaar is. Daarnaast waarborgen de regels de kwaliteit en veiligheid van de zorg, zorgen ze voor duidelijke kaders voor budgethouders en zorgverleners en maken zij het toezicht en de verantwoording door de gemeente effectief en transparant.

1.6. De verordening ondersteunt de koerswijziging binnen de Moerdijkse jeugdhulp

De actualisatie van de verordening is meer dan een juridische aanpassing. Zij ondersteunt de beweging die Moerdijk binnen de jeugdhulp en het sociaal domein wil maken. We willen hulpvragen eerder herkennen en waar mogelijk dichtbij jeugdigen en gezinnen oplossen. Daarbij wordt eerst gekeken naar de eigen mogelijkheden van het gezin en de omgeving, de sociale basis en algemene ondersteuning, voordat specialistische jeugdhulp wordt ingezet.

Deze beweging naar voren sluit aan bij het bestuursakkoord en bij de ontwikkeling van de lokale toegang. Daarmee willen we de ondersteuning voor inwoners verbeteren én bijdragen aan een duurzaam en financieel beheersbaar jeugdhulpstelsel. Specialistische jeugdhulp moet beschikbaar blijven voor jeugdigen die deze daadwerkelijk nodig hebben.

De regionaal afgestemde verordening geeft hiervoor eenduidige juridische kaders. Tegelijkertijd blijft ruimte bestaan om binnen die kaders lokaal invulling te geven aan de wijze waarop Moerdijk de toegang en ondersteuning organiseert. Het behoud van deze lokale beleidsruimte is ook binnen de regionale samenwerking nadrukkelijk door Moerdijk ingebracht.

Kanttekeningen en risico's

1.1. Aankomende Wet Reikwijdte Jeugdwet

Het kabinet heeft het wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet in consultatie gebracht. Het doel van dit voorstel is om de reikwijdte van jeugdhulp in te perken zodat er meer grip op de financiën ontstaat. Dit voornemen is een onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd en heeft als doel om de jeugdzorg financieel houdbaar te houden en te bereiken dat er minder jongeren in de jeugdzorg terecht komen.

De VNG is namens de gemeenten kritisch op het wetsvoorstel. Er wordt opnieuw veel bij gemeenten weggelegd (o.a. via samenwerkingsovereenkomsten met onderwijs en huisartsen) en aanpassingen in de gemeentelijke verordening, terwijl het beperken van de reikwijdte van de Jeugdwet (zoals afgesproken) een opdracht van het Ministerie (Hervormingsagenda 2023-2028) is. Ook is de Algemene maatregel van bestuur (Amvb) om te bepalen welke jeugdhulpvormen onder de individuele zorg vallen nog niet gereed, terwijl deze de basis zou moeten zijn voor de Wet Reikwijdte Jeugdwet.

De verwachting is dat de wet nog vele aanpassingen nodig heeft alvorens deze voor besluit kan worden voorgelegd en nog enige tijd op zich laat wachten.

Middelen

Financiële consequenties

De verordening heeft met name financiële consequenties door de indexering van het Persoonsgebonden Budget (PGB) tarief. Dat is wettelijk verplicht. In onze jeugdhulpregio is het aantal PGB's vrij laag waardoor de impact beperkt zal zijn.

Communicatie

Na het nemen van een positief besluit van de gemeenteraad:

- Zullen de verschillende tafels van de jeugdhulpregio WBW geïnformeerd worden
- Zal de Verordening Jeugd 2026 in het elektronisch gemeentebblad en de regelingenbank gepubliceerd worden

Vervolg

Nadere uitwerking en lokale beleidsruimte

Na het vaststellen van de Verordening Jeugd 2026 worden verschillende onderwerpen nader uitgewerkt in nadere regels, beleidsregels en werkinstructies. Dit heeft met name betrekking op de onderwerpen jeugdwetvervoer, PGB en de kindregelingen (peuter- en kinderopvang).

Binnen de ruimte die de Jeugdwet en de verordening bieden, kan Moerdijk hiermee lokaal invulling geven aan het jeugdhulpbeleid. Ook bij de verdere ontwikkeling van de lokale toegang en de werkprocessen wordt deze lokale ruimte benut.

Zo combineren we regionale uniformiteit waar dat nodig is met een lokale inrichting die aansluit bij de Moerdijkse koers en praktijk.

Aanpassingen lokale processen en bedrijfsvoering

De invoering van de verordening vraagt tevens aanpassingen in het aanvraag-, analyse- en toewijzingsproces, waaronder het structureel werken met regionale formats en beschikkingen. Deze aanpassingen dragen bij aan meer eenduidigheid, rechtszekerheid en transparantie in de uitvoering en ondersteunen een betere informatiepositie voor sturing en monitoring.

Bij de verdere inrichting van deze processen wordt aangesloten bij de ingezette koers om in de toegang breder te kijken naar wat nodig is, tijdig op- en af te schalen en specialistische jeugdhulp doelgericht in te zetten.

Regionaal organiseren van een toezichthouder recht- en doelmatigheid (artikel 25)

Op advies van de beleidstafel Jeugd en managementtafel Sociaal Domein D9 heeft de bestuurstafel ingestemd met het regionaal oppakken van de opdracht tot het organiseren van een toezichthouder recht- en doelmatigheid (artikel 25 van de verordening). Vanuit de regionale samenwerking op het Sociaal Domein D9 wordt gekeken of vanuit Jeugd aangesloten kan worden bij de uitwerking van de Wmo op dit onderwerp.

Instellen regionaal meldpunt signalen oneigenlijk gebruik en/of fraude (artikel 26, lid 3)

In lijn met landelijke ontwikkelingen en de toenemende nadruk op regionale samenwerking binnen de jeugdhulp, is in deze verordening opgenomen dat er een regionaal meldpunt wordt ingericht. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd en de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Het regionaal meldpunt heeft als doel signalen over tekortschietende beschikbaarheid van jeugdhulp, knelpunten in de uitvoering en mogelijke misstanden zoals fraude centraal te verzamelen en te coördineren. Door deze signalen regionaal te bundelen ontstaat beter inzicht in structurele problemen en kan hierop effectiever worden gestuurd, zowel op gemeentelijk als regionaal niveau. Het signaleren van oneigenlijk gebruik of fraude wordt nu nog lokaal georganiseerd.

Bijlagen

1. Verordening Jeugdhulp gemeente Moerdijk
2. Verordening Jeugdhulp was-woordt lijst

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via +31168 366764 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 15 september 2026

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester

RAADSBSLUIT

Raadsvergadering van 29 oktober 2026

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 september 2026;

overwegende dat:

- de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt, ook als er sprake is van een jeugdige met een psychisch probleem of stoornis, een psychosociaal probleem, een gedragsprobleem of een beperking;
- het noodzakelijk is om door de gemeenteraad regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot:
 - a. de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
 - b. de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen;
 - c. de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
 - d. de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet;
 - e. de waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;
 - f. de wijze waarop ingezetenen, waaronder in elk geval de jeugdigen of hun ouder(s), worden betrokken bij de uitvoering van deze wet

gelet op:

- de artikelen 2.9, 2.10, 2.11 en 8.1.1, derde lid, van de Jeugdwet

BESLUIT

De Verordening Jeugdhulp gemeente Moerdijk vast te stellen.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 29 oktober 2026,

H.M. Vonk-Schenkel
Griffier

A.J. Moerkerke
Voorzitter